

Konferencja prasowa głównego geodety kraju, 7 maja 2002 r.

Idą lepsze czasy

– W tym roku możemy spodziewać się ok. 10 mln euro na opracowanie ortofotomapy – powiedział podczas spotkania z dziennikarzami główny geodeta kraju Jerzy Albin. – Bardzo zależy nam na tym, by jak najwięcej pieniędzy trafiło do polskiego wykonawstwa, którego trudną sytuację ekonomiczną dobrze znamy. Jeśli nasze zabiegi na forum rządu przyniosą oczekiwane rezultaty, to już od przyszłego roku można oczekiwać poprawy – zadeklarował.

Główny geodeta kraju przekazał informację o wykonaniu przez GUGiK ubiegłorocznego budżetu, a także powiadomił o zakończeniu kompletowania obsady personalnej i gruntownej reorganizacji Urzędu. Wkrótce zostanie jeszcze przeprowadzona informatyzacja obejmująca zarówno GUGiK, jak i CODGiK. Zajmują się tym niedawno zatrudnieni informatycy. Ich zadaniem będzie również pomoc merytoryczna w realizacji pilotaży projektu PHARE 2000 oraz GIS.

● Nowelizacja PgiK

Jednym z najważniejszych i najpilniejszych zadań Urzędu jest wprowadzenie niezbędnych zmian do ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne*. Czasu zostało niewiele, bo już we wrześniu tematyka geodezyjna ma być przedmiotem obrad Rady Ministrów. W związku z tym nowelizacja nie obejmie raczej utworzenia samorządu zawodowego, który jest przedmiotem wielu rozbieżnych opinii. Jerzy Albin ocenia, że środowisko wy-

kazuje wolę rozwiązania problemu, natomiast jego zdaniem konkretne propozycje Geodezyjnej Izby Gospodarczej i Krajowego Związku Pracodawców Firm Geodezyjno-Kartograficznych budzą wiele wątpliwości. Ze swojej strony prezes obiecuje wspierać wszystkie rozwiązania zmierzające do wyeliminowania i piętnowania złego wykonywania zawodu. Na razie gotowy już projekt zmian *PgiK* pomija sprawę samorządu, która najprawdopodobniej zostanie uregulowana w osobnej ustawie.

● PHARE 2000

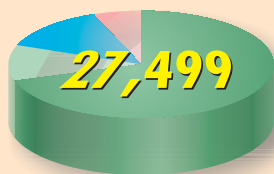
Ostatnio zintensyfikowane zostały prace nad modernizacją katastru. Kierownictwo GUGiK poinformowało, że ogłaszane są właśnie przetargi w ramach projektu PHARE 2000 na wdrożenie w 6 pilotowych powiatach katastru wielozadaniowego. Testowane będą m.in.: SWDE (elektroniczny standard wymiany danych ewidencyjnych), oprogramowanie, łącza telekomunikacyjne oraz rozwiązania organizacyjne. Jeśli zaproponowany model się sprawdzi, zyska charakter obowiązującego katastru państwowego, w przeciwnym wypadku konieczne będą korekty.

Projekt planowany jest na 2,5 roku iw części geodezyjnej przeznaczono na niego ok. 1 mln euro (podobną kwotą dysponuje Ministerstwo Sprawiedliwości, nieco mniejszą – Ministerstwo Finansów). W wytypowanych ośrodkach dokumentacji geodezyjno-kartograficznej już trwają przygotowania – na razie sprawdzane są warunki techniczne i lokalowe.

● IACS

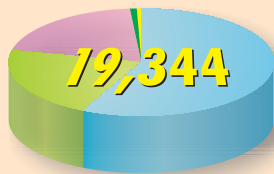
Kolejne prace związane z katastrzem prowadzone są w ramach programu IACS. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz GUGiK wypracowują model funkcjonowania systemu ewidencji gospodarstw rolnych na bazie ortofotomapy. Wiele wskazuje na to, że będzie ona stanowiła istotny element zarówno IACS, jak i bazy katastralnej. Zdaniem prezesa Albina jest to bardzo ważne ustalenie, ponieważ

Wykonanie budżetu GUGiK za 2001 r. [mln zł]

Centralny Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym

■ dotacje dla funduszy powiatowych	19,237
■ dotacje dla funduszy wojewódzkich	2,954
■ wydatki bieżące	3,726
■ inwestycje	1,582

Prace geodezyjne i kartograficzne

■ Departament Kartografii, Fotogrametrii i SIP ..	11,143
■ Departament Katastru Nieruchomości	4,127
■ Departament Geodezji	3,878
■ Departament ds. Państwowego Zasobu GiK	0,172
■ Integracja Europejska	0,021

Administracja

■ płace i pochodne	3,329
■ inwestycje	2,630
■ delegacje	0,179
■ inne	1,389

Źródło: GUGiK

w proponowanych wcześniej rozwiązaniach nie łączono tych funkcji. W praktyce oznacza to, że część funduszy zarezerwowanych w budżecie na IACS ma szansę szybko trafić do polskich firm geodezyjnych. – W tym roku możemy spodziewać się ok. 10 mln euro na opracowanie ortofotomapy – powiedział główny geodeta kraju. – Szacujemy, że za te pieniądze można zrobić ortofoto dla 1/3 powierzchni kraju. Całe przedsięwzięcie jest planowane na 3 lata.

Polska południowo-wschodnia (dawna Galicja) zyskałaby ortofotomapę w skali 1:2000 wykonaną na podstawie nowych zdjęć lotniczych w skali 1:13 000, co pozwoli wreszcie odejść od map katastru austriackiego w skali 1:2880. Na pozostałym obszarze byłaby generowana ortofotomapa w skali 1:5000. Najprawdopodobniej materiałem źródłowym będą w tym przypadku zdjęcia satelitarne. Oczywiście na terenie całego kraju korzystano by również ze zdjęć PHARE-owskich wykonanych w latach 1995-99.

Wiceprezes Ryszard Preuss zwrócił uwagę na drugie zadanie związane z IACS, czyli przygotowanie danych ewidencyjnych do nałożenia na ortofoto i zasilenia systemu. Prace te często bagatelizowane, a przecież absolutnie niezbędne do działania IACS, wiążą się ze znacznie większymi kosztami. W tej chwili część opisowa ewidencji jest z informatyzowaną w 100%, natomiast część graficzna w przypadku miast – w ponad 60%, na terenach wiejskich zaś – zaledwie w 5-30%. Dane te są przechowywane w różnych systemach informatycznych i wymagają przekształcenia do postaci docelowej, bo powiaty będą przekazywały Agencji informacje z ewidencji w formacie SWDE (inne nie będą przyjmowane). – Dzisiaj praktycznie nie mamy jeszcze takich danych – uważa dr Preuss. – Etap przekształcenia musi być wykonany i prawdopodobnie nie wszystkie ODGiK-i same sobie z nim poradzą. Wykonawstwo geodezyjne stoi więc przed kolejną szansą na zdobycie dodatkowych zleceń, tym bardziej że ARiMR zabiega w Ministerstwie Finansów o środki na przekształcenie danych. Stwarza to nadzieję na znaczące dofinansowanie modernizacji ewidencji gruntów na terenach wiejskich z funduszy przeznaczonych na IACS.

● Projekty GIS

W GUGiK dokłada się wszelkich starań, aby zamawiający prace geodezyjno-kartograficzne (sam Urząd, marszałkowie województw, starostowie) jak najszybciej uruchamiali procedury przetargowe. Praktycz-

GŁÓWNY URZĄD GEODEZJI I KARTOGRAFII

uzupełnienie

prof. Sabina Żróbek doradca głównego geodety kraju

Absolwentka Wydziału Geodezji i Gospodarki Przestrzennej Akademii Rolniczo-Technicznej w Olsztynie (obecnie UWM).

Pracownik naukowo-dydaktyczny Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie na stanowisku profesora nadzwyczajnego; kierownik Katedry Gospodarki Nieruchomościami i Rozwoju Regionalnego; kierownik studiów doktoranckich na Wydziale Geodezji i Gospodarki Przestrzennej.

Jest uprawnionym rzeczoznawcą majątkowym, członkiem Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej ds. Nadawania Upnień Zawodowych w Zakresie Szacowania Nieruchomości; wiceprezesa Towarzystwa Naukowego Nieruchomości, członkiem m.in. European Estate Society, Regional Studies Association oraz Gremium ds. Geodezji, Kartografii, Katastru i Nawigacji Akademii Inżynierskiej w Polsce. Jest też autorką i współautorką wielu podręczników i skryptów z gospodarki i wyceny nieruchomości, prac naukowo-badawczych, projektów przepisów prawnych i wytycznych, w tym dotyczących katastru nieruchomości i powszechnej taksacji nieruchomości.

Grażyna Twardowska dyrektor Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

Ukończyła studia na Wydziale Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej, specjalność fotogrametria; 1980-81 – Studium Podyplomowe (fotogrametria architektoniczna) w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Kariera: 1969-72 – Państwowe Przedsiębiorstwo Fotogrametrii w Warszawie, Wydział Stereometrii; 1972-75 – Instytut Geodezji i Kartografii; 1975-92 – Warszawskie Przedsiębiorstwo Geodezyjne, Pracownia Fotogrametrii Naziemnej; 1992-95 – główny specjalista ds. fotogrametrii w Departamencie Głównego Geodety Kraju Ministerstwa Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa; od 1995 – dyrektor Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

Posiada uprawnienia zawodowe w zakresie fotogrametrii i teledetekcji. W 1993 r. otrzymała złotą odznakę „za zasługi w dziedzinie geodezji i kartografii”.

Sławomir Ranoż zastępca dyrektora Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej

(ur. 8 sierpnia 1954 r. w Warszawie)

W 1979 r. ukończył studia na Wydziale Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej, specjalność fotogrametria i kartografia.

Kariera: 1979-82 – Państwowe Przedsiębiorstwo Geodezyjno-Kartograficzne (stanowisko geodety); 1982-90 – Warszawskie Biuro Geodezji i Urządzeń Rolnych (stanowisko geodety); od 1995 – Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej; główny specjalista, zastępca kierownika Centralnej Składnicy Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej,

od września 1996 pełni obowiązki zastępcy dyrektora.

SPROSTOWANIE

Do tableau Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii zamieszczonego w poprzednim numerze GEODETY wkradły się, niestety, błędy, za które wszystkich zainteresowanych przepraszamy. Prawidłowa nazwa jednego z departamentów brzmi Departament Geodezji i Systemów Informacji Geograficznej, a Łucja Knoll jest głównym specjalistą ds. kontaktów z mediami GUGiK.

nie wszystkie pieniądze z Centralnego Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym trafiły już do zamawiających, choć było opóźnienie wynikające m.in. z przedłużających się prac nad budżetem państwa.

Cywilna służba geodezyjna podjęła również współpracę z Zarządem Geografii Wojskowej w zakresie współfinansowania V-mapy poziomu 2, czyli mapy topograficznej w skali 1:50 000 w konwencji NATO-wskiej. Oznacza to definitywny koniec tworzenia dwóch równoległych opracowań: cywilnego i wojskowego. W przyszłym roku cały kraj powinien zyskać pokrycie tymi danymi. W ramach porozumienia będą one udostępniane w formie numerycznej w Centralnym Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

Jednocześnie dobiegł końca projekt pilotażowy „Kujawy” Topograficznej Bazy Danych (stopień szczegółowości na poziomie skali 1:10 000) współfinansowany przez GUGiK. Samorząd i wojewoda kujawsko-pomorski chcą projekt kontynuować i objąć nim całe województwo, w czym mogą liczyć na merytoryczne i finansowe wsparcie GUGiK. Wiceprezes Preuss poinformował, że zgodnie z oczekiwaniami pozostałych regionów zostały już uruchomione prace nad warunkami technicznymi tworzenia TBD dla całego kraju, tak żeby od przyszłego roku wszystkie opracowania w skali zbliżonej do 1:10 000 były robione według tych wzorów. Oczywiście również wojsko będzie wykorzystywało zgromadzone w ten sposób dane jako źródło do swoich opracowań.

Perspektywa przystąpienia Polski do UE bardzo ściśle wiąże się z koniecznością wykonania przez służbę geodezyjną wielu zadań, co – zdaniem prezesa – spotyka się z pełnym zrozumieniem rządu. Główny Urząd Geodezji i Kartografii próbuje też koordynować poczynania kilku resortów (sprawiedliwości, finansów, rolnictwa i obrony narodowej) w zakresie wykonania różnego typu map czy baz danych geograficznych.

– Bardzo zależy nam na tym, by jak najwięcej pieniędzy trafiło do polskiego wykonawstwa, którego trudną sytuację ekonomiczną dobrze znamy. Jeśli nasze zabiegi na forum rządu przyniosą oczekiwane rezultaty, to już od przyszłego roku można oczekiwać poprawy – zadeklarował prezes Jerzy Albin.

Notowała
Katarzyna Pakuła-Kwiecińska

O czym będziemy debatowali na czerwcowej konferencji GIG oraz KZPFGiK? – zastanawia się **Ryszard Rus**

Po pierwsze, zmienić przepisy

Statystyka jest nieubлагana. Średnio prawie 150 dni w roku potrzebują przedsiębiorcy w Polsce na osiągnięcie przychodów, które pozwalają pokryć obciążenia fiskalne, a codziennie tracą ok. 2-3 godzin na bieżącą obsługę finansową firmy. I wskaźniki te są odwrotnie proporcjonalne do wielkości podmiotu. Dodatkowo w naszej branży powszechnie narzeka się na wielokrotnie zmieniane *Prawo geodezyjne i kartograficzne*, którego przepisy są niespójne i nie uwzględniają postępu technologicznego. Liczba obowiązujących rozporządzeń i instrukcji może przyprawić geodetę o ból głowy.

Kryzys śmiało wkroczył do geodezji. Maleje liczba zleceń, rośnie za to bezrobocie. W obiegu jest coraz mniej pieniędzy. Normą są zatory płatnicze, a polską tradycją stały się drogie kredyty. Nie napawa optymizmem stan naszego rynku robót. Dziesiątka dużych firm walczy o zlecenia na śmierć i życie. Między nimi pływa wielka ławica wygłodniałej geodezyjnej drobnicy. Skutkuje to m.in. spadkiem jakości wykonywanych prac. Rynek nie weryfikuje przedsiębiorstw pod tym względem, bo o przyznaniu zamówienia publicznego rozstrzyga najniższa cena. Do wyjątków należy zlecenie pracy firmie droższej, ale gwarantującej lepszy produkt.

Aby ruszyć z miejsca, trzeba całą gospodarkę skierować na ścieżkę szybkiego wzrostu. Nie uda się tego osiągnąć bez dokonania głębokich zmian prawa i uregulowania zagadnień związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz funkcjonowaniem administracji państwowej. Należy zlikwidować bariery hamujące rozwój firm i tworzenie nowych podmiotów gospodarczych. Przyjęcie rządowego pakietu „Przed wszystkim przedsiębiorczość” powinno uprościć system podatkowy, złagodzić obciążenia fiskalne i obniżyć koszt pracy. Naszymi przepisami branżowymi musimy zająć się sami.

● PgiK – do gruntownej zmiany

Od 1989 roku *Prawo geodezyjne i kartograficzne* zmieniano ponad 10 razy, a opublikowany w 2000 r. tekst jednolity już oczekiwał się kolejnych poprawek. Nasza ustawa jest przestarzała, w ogóle nie uwzględnia np. rozwiązań internetowych. Przepisom wykonawczym oraz branżowym przepisom technicznym brakuje spójności i wzajemnej koordynacji. Do *PgiK* wydano już 21 rozporządzeń (choć to i tak nie wszystkie, o których mówi ustawa). Obowiązuje 14 instrukcji technicznych (i w tym przypadku do kompletu daleko), 46 wytycznych technicznych, a Główny Geodeta Kraju opublikował jeszcze dodatkowo 9 zarządzeń. W sumie blisko sto regulacji – tylko w obrębie *Prawa geodezyjnego i kartograficznego*. A gdzie reszta przepisów, które geodeta winien znać i stosować na co dzień? Postulat uproszczenia przepisów i radykalnego zmniejszenia ich liczby jest więc ze wszech miar słuszny. Ponieważ gruntowna przebudowa systemu prawnego wymaga czasu, dzisiaj potrzebne są doraźne zmiany w trzech podstawowych dla branży ustawach, tj. *Prawie geodezyjnym i kartograficznym*, *ustawie o gospodarce nieruchomościami* i *Prawie budowlanym*. Mają one od zaraz